

Lese-kroken

Undervisningsopplegg til artikkelen
«Liv og død i det gamle Egypt»

Hieroglyfer - et skriftspråk med tegninger

Av: **TUVA BJØRKVOLD**

– Forfatter, ressurslærer for Nysgjerriger og førsteamanuensis ved OsloMet

I ARTIKKELEN «LIV OG DØD I DET GAMLE EGYPT» er det flere hieroglyfer. Hieroglyfene ble brukt som skriftspråk på gamleegyptisk. Mange av dem er piktogrammer, som er forenklede tegninger av for eksempel dyr og mennesker. I tillegg var det tegn som uttrykte lyder, som i vårt alfabet. Hieroglyfene kunne leses både vannrett og loddrett, og det varierte om en leste fra venstre, som vi gjør, eller fra høyre. Leseretningen kunne man finne ut av ved å se hvilken vei mennesker eller dyr vendte blikket. En skulle ikke snike seg opp mot dyr og mennesker bakfra, men møte dem ansikt til ansikt.

På bildet av en utsmykning er det et menneske og tre fugler, kanskje ender, som alle vender blikket mot høyre. Den som leser denne teksten, skal derfor møte disse forfra og må lese fra høyre mot venstre, motsatt av hva vi er vant til.

Jobb med denne utsmykningen med elevene. La dem selv oppdage hvilken vei de skal lese fra, når de vet at de skal møte mennesker og dyr forfra. Prøv videre å skjønne hva som er framstilt. Tror dere teksten skal leses ovenfra eller nedenfra? Når elevene skal jobbe videre selv, tar de også utgangspunkt i hieroglyfene som er skrevet på selve Lese-krok-arket, ikke bare i artikkelen.

Fasit til oppgave 3a:

Ramses II regjerte lengst, i 66 år.

Lesekroken

Oppgaver til artikkelen
«Liv og død i det gamle Egypt»

Av: **TUVA BJØRKVOLD**

1 Hvilken vei skal du lese hieroglyfene?

Hieroglyfer kan leses både fra høyre og fra venstre, det kommer an på hvilken vei mennesker og dyr ser. En skal alltid lese så en møter dyr og mennesker forfra.

- a** Velg ut en hieroglyf på dette arket eller i artikkelen som forestiller et dyr eller et menneske. Hvilken vei ser denne figuren? Hvilken vei skal du da lese fra?
- b** Finn alle hieroglyfene som ser samme vei som den første. Hvilke dyr eller mennesker tror du disse forestiller?
- c** Finn en hieroglyf som ser en annen vei. Hvilken leseretning skal du ha nå?

2 Fullfør setningene

Eksempel: Memfis var *hovedstaden* i det gamle Egypt.

- a** De døde fikk med seg ting i gravene, for eksempel ...
- b** «Nekropolis» betyr ...
- c** Osiris var ...

3 Detektivlesing

- a** Hvilken av faraoene regjerte lengst? Hvor lenge var dette?
- b** Hva var felles for hvordan faraoene så ut?
- c** Hvordan så dødsguden til de gamle egypterne ut?

